

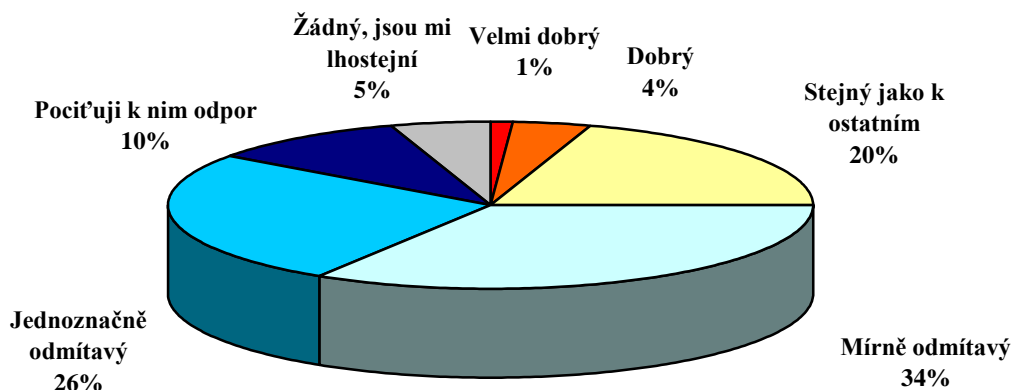
VĚTŠINA VEŘEJNOSTI MÁ K ROMŮM NEGATIVNÍ VZTAH, ALE SE SILOVÝMI ŘEŠENÍMI SYMPATIZUJE JEN MENŠINA LIDÍ

Většina české veřejnosti dává najevo negativní vztah k Romům (71 %). Tento podíl se v porovnání s dubnem letošního roku mírně snížil. V otázce vlastních obav z Romů je veřejnost rozdělena do dvou naprosto vyrovnaných táborů (43 % se Romů bojí, 44 % nebojí). Necelá pětina občanů (16 %) vyjadřuje sympatie hnutím či lidem vystupujícím proti romské menšině silou. Naopak dvoutřetinová většina deklaruje odmítavý postoj. Zastoupení tohoto názoru od loňského roku výrazně posílilo.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 27. října až 5. listopadu 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1062 respondentů.

Aktuální průzkum STEM z přelomu října a listopadu ukazuje, že většina české populace (71 %) stále zaujímá odmítavý postoj k romské menšině. Třetina občanů vyjadřuje mírně odmítavý vztah k Romům (34 %), čtvrtina připouští jednoznačně odmítavý vztah (26 %) a desetina občanů dokonce pociťuje k Romům odpor. Pouze 5 % lidí má k Romům dobrý nebo velmi dobrý vztah. Pětina dotázaných (20 %) nemá potřebu se vůči Romům pozitivně či negativně vymezovat, má k nim stejný vztah jako k ostatním lidem.

„Jaký je Váš vztah k Romům?“

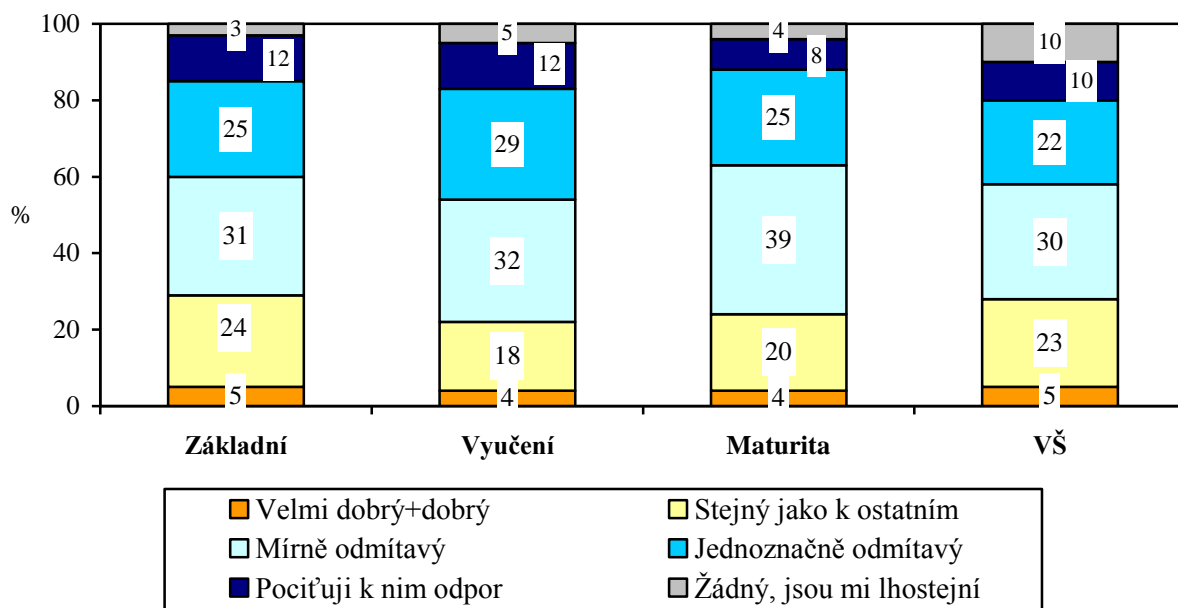

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů starších 18 let

Mezi skupinami populace z hlediska sociodemografických charakteristik nejsou ve vztahu k romské menšině významné odlišnosti. Potvrzují se pouze jisté rozdíly v závislosti na úrovni vzdělání. Jednoznačně odmítavý postoj k Romům je nejčastější u lidí vyučených. Lidé se středoškolským vzděláním v porovnání s ostatními vzdělanostními skupinami častěji vyjadřují mírně odmítavý postoj.

„Jaký je Váš vztah k Romům?“

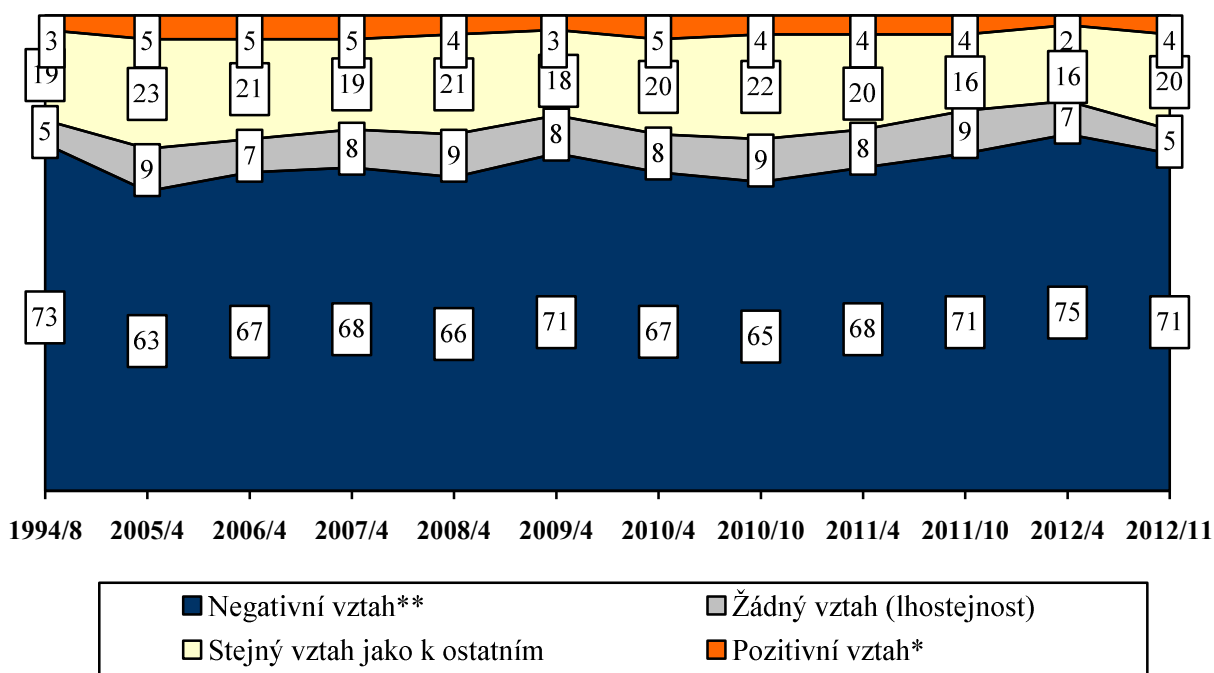
Podle vzdělání

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

V dlouhodobém pohledu, který nabízí následující graf, je patrný dílčí a dočasný vzestup negativních nálad vůči romské populaci v roce 2009. Svou roli v následném poklesu mohl sehrát odmítavý postoj většiny veřejnosti k brutálnímu útoku na romskou rodinu ve Vítkově. Od dubna 2011 podíl negativního vztahu k Romům opět rostl (zvyšovaly se spíše podíly odpovědí „jednoznačně odmítavý“ a „pociťuji k nim odpor“ než podíl odpovědí „mírně odmítavý“). Aktuální výzkum naznačuje opětovně oslabení míry negativního vztahu k romské menšině a jisté posílení příznivých postojů.

Vývoj vztahu k Romům (%)

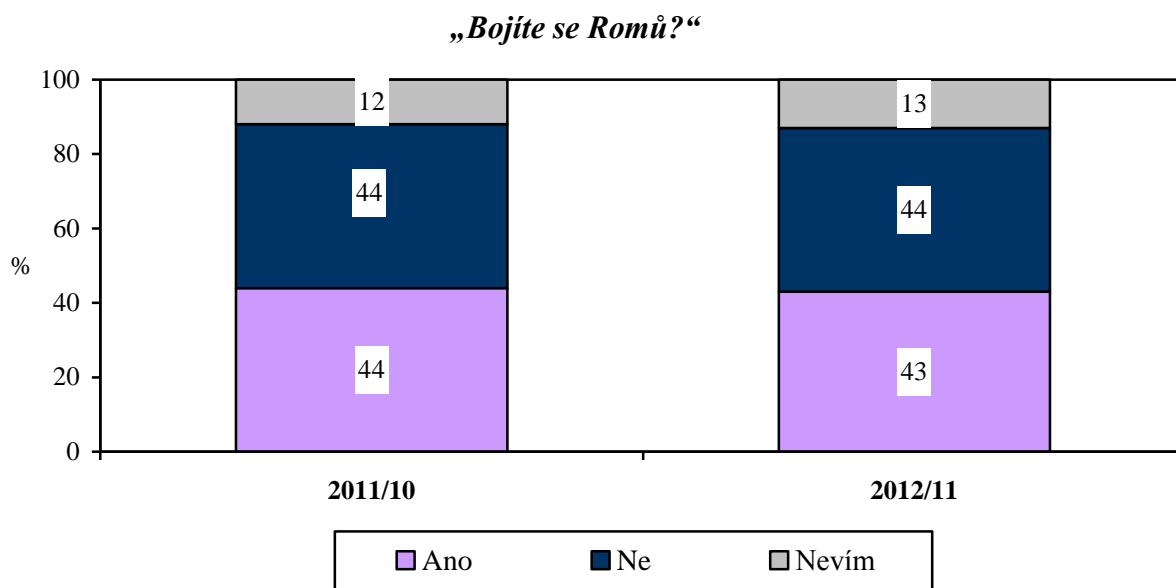
Pramen: STEM, Trendy 1994-2012

* Sloučené varianty odpovědí „Velmi dobrý“ a „Dobry“

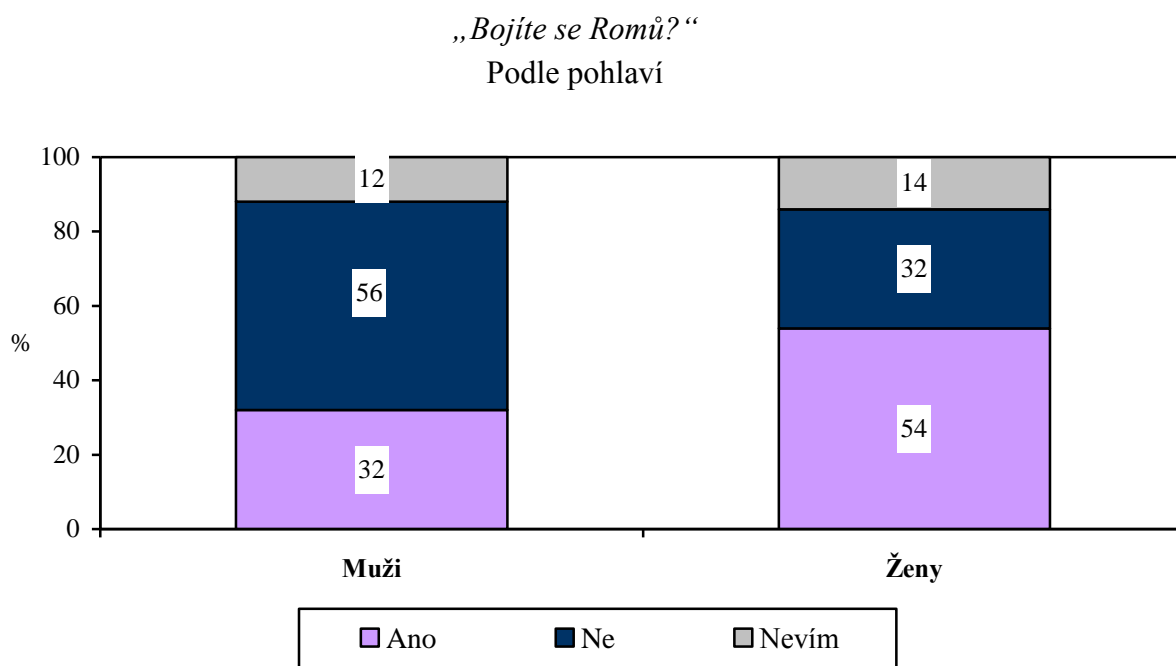
** Sloučené varianty odpovědí „Mírně odmítavý“, „Jednoznačně odmítavý“ a „Pociťuji k nim odpor“

V souvislosti se vztahem k Romům STEM zjišťoval rovněž míru osobního strachu z Romů. Podobně jako v loňském roce je populace rozdělena, v jedné skupině lidé připouštějí, že mají z Romů strach, v druhé (stejně početné) skupině lidé strach z Romů nepocítují.

Své obavy z Romů poněkud častěji připouštějí ženy a lidé starší 60 let. Méně často se naopak romské menšiny obávají muži, lidé s vysokoškolským vzděláním a mladí lidé.

Pramen: STEM, Trendy 10/2011, 11/2012

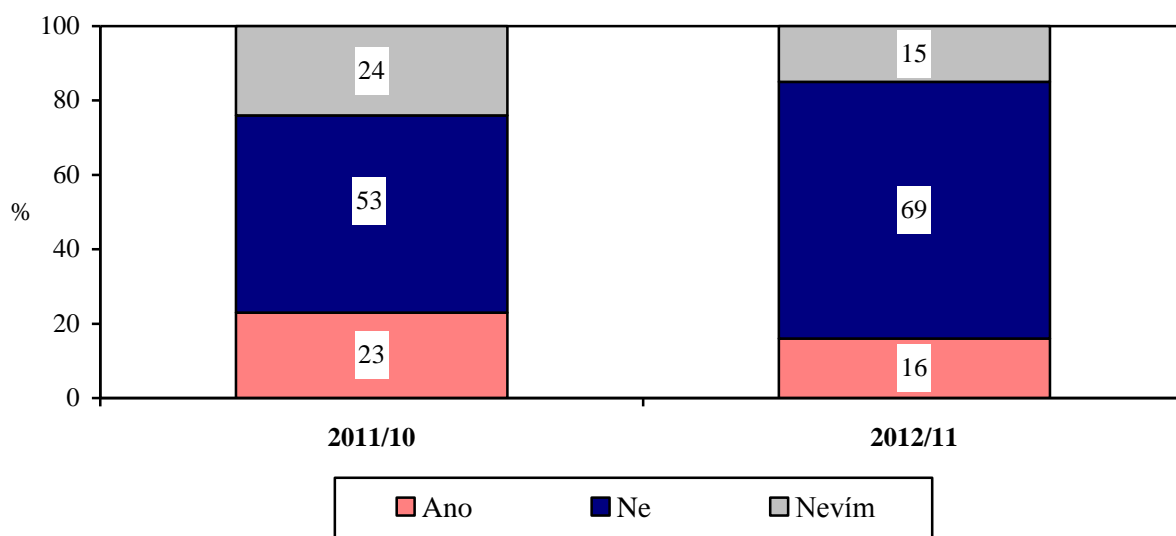

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

S hnutími či osobami, které vystupují proti Romům silou, vyslovilo sympatie 16 % dotázaných. Více než dvě třetiny naopak tento přístup k romské menšině odmítají. V porovnání s loňským rokem se podíl odmítavého stanoviska výrazně zvýšil, jak na úkor „sympatií“, tak na úkor vyhýbavých odpovědí „nevím“.

S násilným postupem vůči Romům poněkud častěji sympatizují muži, lidé s nižším vzděláním a především lidé z domácností špatně zajištěných nebo chudých. K výše uvedenému zvýšení podílu nesouhlasného postoje k násilným hnutím došlo rovnoměrně ve všech sociálních skupinách.

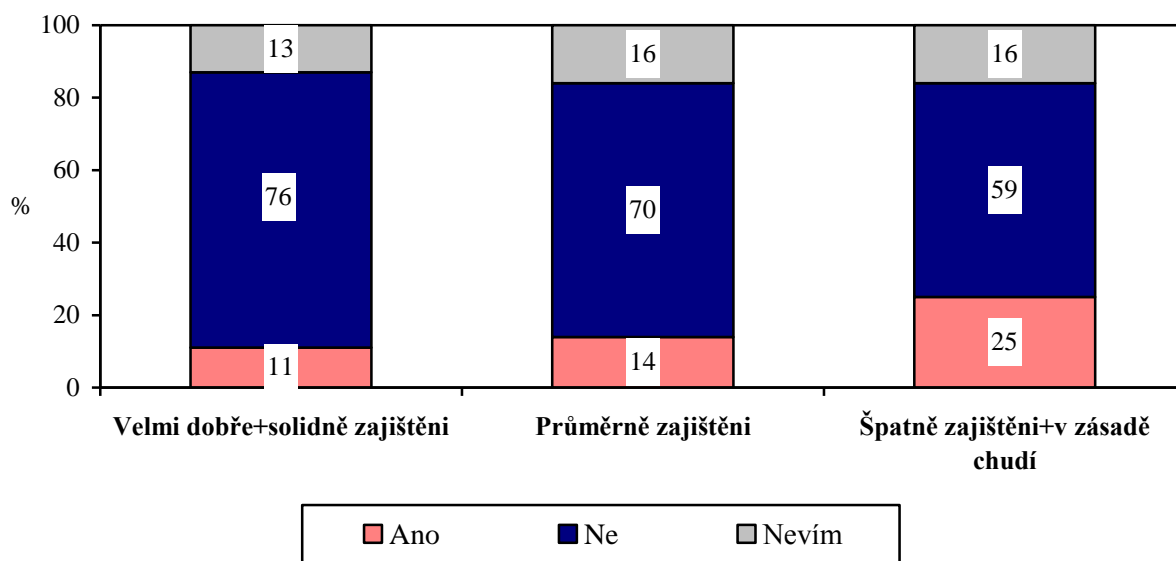
„Jsou Vám sympatická hnutí nebo lidé, kteří proti Romům vystupují silou?“

Pramen: STEM, Trendy 10/2011, 11/2012

„Jsou Vám sympatická hnutí nebo lidé, kteří proti Romům vystupují silou?“

Podle příjmového a majetkového zajištění domácnosti

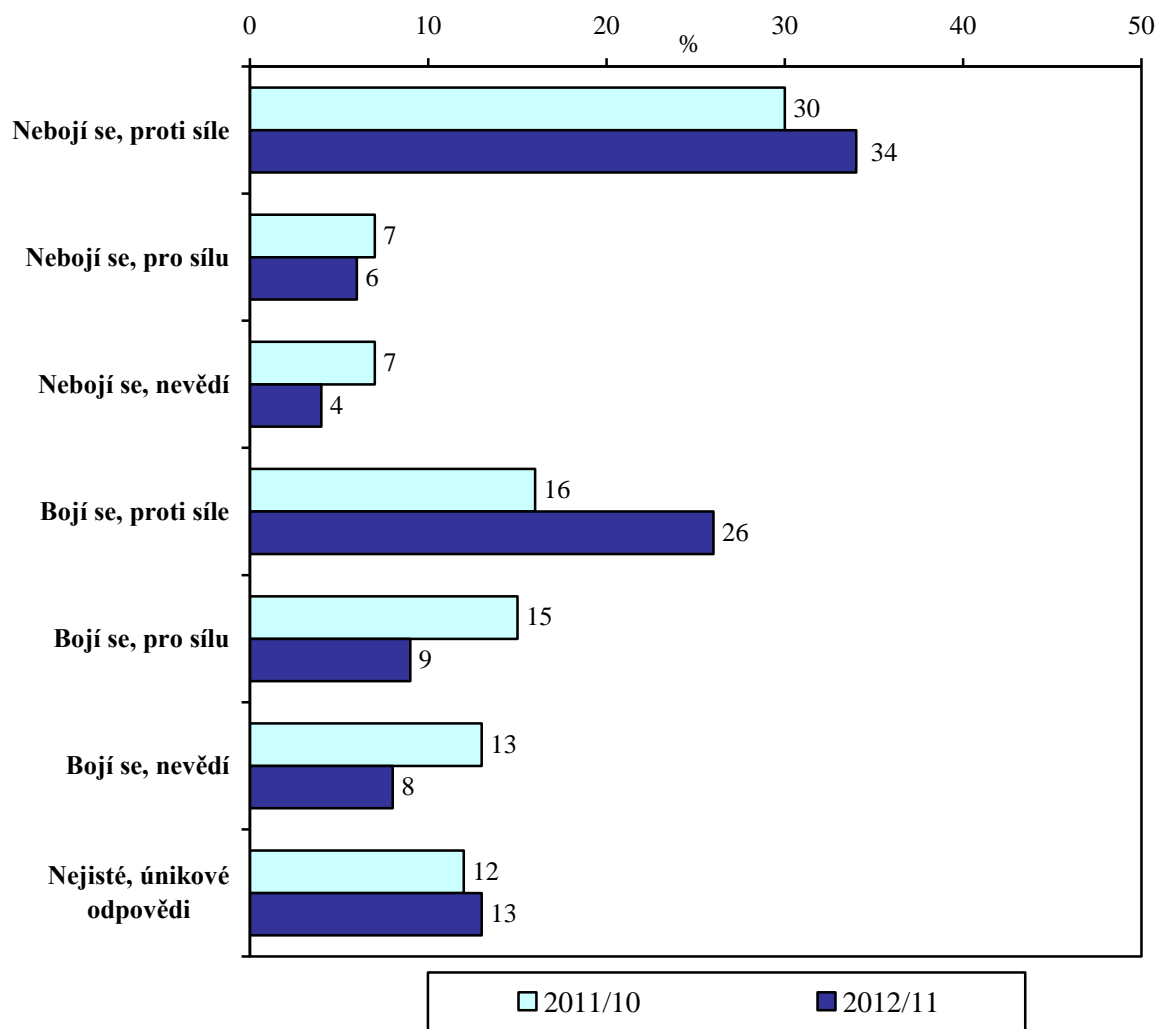

Pramen: STEM, Trendy 11/2012, 1062 respondentů

Pokud obě otázky zkombinujeme, ukazuje se, že ve společnosti je nejpočetnější (34 %) skupina lidí, kteří se Romům nebojí a násilný postup proti nim neschvalují. Čtvrtinovým podílem je zastoupena skupina těch, kteří se Romům sice bojí, ale s násilným přístupem nesympatizují. Zhruba desetina dotázaných na základě svého strachu z Romů vyjadřuje sympatie hnutím či lidem vystupujícím proti Romům silou.

Z porovnání této kombinační typologie v roce 2011 a 2012 je patrné především oslabení podílu těch, kteří se Romům obávají a jsou pro silová řešení, a naopak zvýšení podílu těch, kteří se sice bojí, ale násilný postup neschvalují.

Obavy z Romů a názory na ty, kteří proti Romům vystupují silou
(typologie ze dvou předchozích otázek)

Pramen: STEM, Trendy 10/2011, 11/2012